

Folytatódott az eszperantó kongresszus

A 68. eszperantó világszövetség harmadik napján, kedden a Budapest Sportcsarnokban ülést tartott az Eszperantó Világszövetség választmányja. A mozgalom „parlamentje” elfogadta a világszövetség elkövetkező öt éves munkatervét, amely legfontosabb feladatként a nyelv közéleti szerves jubileumával kapcsolatos ünnepek előkészítését jelöli meg. A tanácskozáson 45. tagországként felvették Kubát a világszövetség tagjai sorába majd újjáválasztották a mozgalom legfelsőbb szervének elnökségét. A 9 tagú testület elnöke ismét a belga Grégoire Maertens, al-elnöke az egyesült államokbeli Humphrey Tonkin.

valamint a japán Yoshimi Umeda, főtitkára pedig újból a magyar Szabó Fercó lett. Nyilvános üléssel folytatódott a kongresszus fő témájának megvitatása: A modern kommunikáció társadalmi és nyelvi vonatkozásairól magyar, szovjet és NSZK-beli kutatók, szerzők előadásai hangzottak el. A tanácskozássorozat részeként tartotta újjáalakuló ülést az eszperantó írószövetség, amely korábban a hatvanas évek közepéig működött. A három kontinensről érkezett mintegy 60 eszperantista irodalmár meghatározta a szövetség céljait, szabályzatot fogad-

dott el, és ideiglenes vezetőséget választott. Ugyancsak kedden 18 ország szövetségi eszperantistái rendeztek konferenciát Budapesten. Sziromnický István, az Országos Szövetségi Tanács sörös elnöke üdvözölte a résztvevőket, és tájékoztatást adott a magyar szövetségi mozgalomról. Pál Józsefnek, a magyar szövetségi eszperantó bizottság elnökének előadása nyomán megvitaták a szövetségi mozgalom időszerű kérdéseit és a nemzetközi kapcsolatok fejlesztésének módjait. Ülést tartott az eszperantó tudósszövetség is. Megvitatották az eszperantó nyelv alkalmazási lehetőségeit a különböző tudományok területén.

Nyáron nehezebb

Milyen furcsa az ember! Minduntalan verejtékező homlokamat törölgetve, tudomásul veszem, hogy nyár van. Ami viszont a kereskedelmi ellátást, a közlekedést, a kommunális szolgáltatásokat illeti, nem egykönnyen ismerem el, hogy abba az évszakra léptünk, amikor százezrek töltik szabadságukat. Ennővábbra se szenvedjek hiányt semmiben sem, egy percet se várjak többet az autóbuszra, kedvenc üzletemben a mindenkor bőséges választék fogadjon, szolgáljon ki a vízmű, az elektromosművek, legyen ott az orvos, ha szükségem van rá, és így tovább. Hogy sokan vannak szabadságon? Oldják meg!

Hát, meg is oldják. Hosszú évek tapasztalata, hogy a nyári hónapokban is zavartalan az alapellátás, a lakosság minden szükségéhez hozzájut, a vállalatok így-keznek minél kevesebb kényelmetlenséget okozni. Pedig nem lehet ez könnyű fél létszámmal, amikor a dolgozók nagy részét a házilag hirdetőtáblákra kiszógezett üdvözlő képeslapok képviselik csupán. ráadásul olyan közleményekkel — remek az idő, nagyszerűen nyaralunk —, amellyel tovább fájdtják a helyettük is dolgozók szívét.

De hát valóban nem ez a legnehezebb a bentmaradtaknak — hiszen majd ők is frnak ilyen lapot —, hanem a mindennapos helytállás, a kétszer, háromszor több dolgozóra méretezett munka elvégzése.

A legtöbb munkahelyen ugyanis nem érvényes a nyári menetrend, s a lakosság nem tolerálná — hogy divatosan fejezzük ki magunkat — a kisebb-nagyobb nyári kihagyásokat. Ilyenkor aligha nézné el például a mentőknek a késedelmet, s az is abszurdum, hogy a tűzoltók szabadságon legyenek. De ugyanez a helyzet számtalan, a háttérben dolgozó munkással, szakemberrel is, nem beszélve azokról, akiknek a nyár még meg is tetézi a feladatukat. Gondoljunk csak a megnövekedett vízfogyasztásra, amit csupán nagyobb víztérrel lehet ellensúlyozni, vagy az aratással összefüggő feladatokra.

a nagyobb szállításra, a nagyobb fordulat-számon működő gabonaiparra. És mindenki, aki mások dolgát átvállalja.

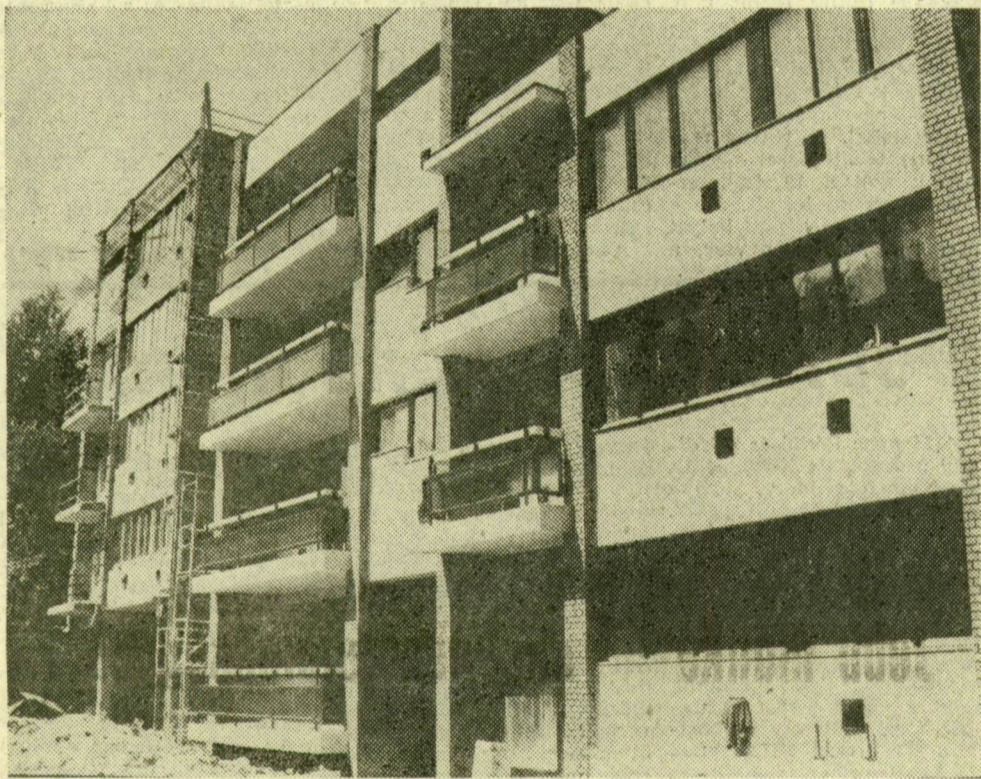
El kell ismerni, meg kell becsülni a munkájukat. Az a kérdés, hogyan? Például úgy, hogy az üzletekben türelmesebben várjuk, amíg sorra kerülünk a talán kevesebb pénztáros miatt. Az ügyintézőket is olyan ügyel keressük fel, amely valóban halaszthatatlan, nem várhat a szabadságolási időszak végéig. Egyszerűen, mi is tapintatosabbak vagyunk a túlerhelt alkalmazottakhoz, dolgozókhöz. Az ő nagyobb vállalásaik nem hagyhatják hidegen a munkahelyek vezetőit sem. Sokféle módon segíthetik a szabadságot dolgozók helyett is fáradozókat. Tudunk arról, hogy a nyár elején gondosabban megtervezték a júliusi és az augusztusi munkafeladatokat, hogy a szervezetlenség, a rögtönzés ne növelje a tennivalók számát. Segítség a nyugdíjasok behívása, a diákok szüneti foglalkoztatása, de mivel a fő teher a megcsappant számú állandó dolgozókra hárul, munkakörülményeik javítása és a gondoskodás róluk nyáron sem szűnhet.

A dolgozók nyári helytállását azért is értékelhetjük, mert a többségük ilvenkor sem esik a nyár csapdájába, továbbra is igényesen, fegyelmezetten, nagy felelősségtudattal teljesíti kötelességeit...

Sennek így is kell lennie. Mert ha a nyár itt-ott kikezdi az emberek felelősségérzetét, ha csökken a munkahelyi és az állampolgári feyelem, a következmények — amire példa a legutóbbi ételmérgezés — bizony súlyosak is lehetnek. A nyár nem ad felmentést a szabályok, előírások betartása alól, a károsultat az sem vigasztalja meg, hogy a hibát a mások szabadsága miatt túlből válláló dolgozó követte el. De ne fessünk ördögöt a falra, inkább legyünk azon közösen, hogy az idei meleg évszak egyaránt adja meg a megérdemelt pihenést és a jól végzett munka örömét.

Komornik Ferenc

Volt egy rom, lett egy ház

Az újszegedi „romkert” helyén épülő lakások

Újszegeden, a Rózsa Ferenc sugárúton évekig állt magára hagyva egy fél emeletig felhúzott épület. A környék lakói gúnynevet is ragasztottak rá: romkert. Nagyon kedvelték a gyerekek, mert indiános-dit játszhattak a folyondárral benőtt falak között. A játék — a felnőttek porondján cirkusz — addig tartott, míg egy szép nap néhány építelő — a népi ellenőrzési bizottsághoz fordult segítségért. A testület pedig a városi tanács szakigazgatási szervének támogatását kérte. A történet pedig úgy indult, mint a mesében, pompás örömeik között, mert 1974-ben megalakult a Rózsa Ferenc Lakásszövetség. A tagok úgy gondolták, két év múlva saját otthonukban, pezsgőspohárral koccintanak. A Szőregi Járásí Építőszövetség — akkor még létezett — 1975-ben vonult a színhelyre, de egyéves di-cső szereplés után, az első szint elérésekor lelépett Újszegedről. Nem voltak babonások, éppen elég ok maradt, ami arra kényszerítette őket, hogy elhadjítsák a kőműveskalapácsot. Időközben kiderült, nincs építési engedély, ráadásul néhány leendő lakónak már volt otthona, tulajdonszerzési korlátozás miatt, „jogosítvány nélkül” — a szövetkezet trónja. Hamar elfogyott a pénz, nem maradt a második színhely. Belvárosiasan úgy mondanánk, balhész ügy kerekedett a dolgából. Hat évig a börtön nőtt csak, de a falak nem magasodtak. Kedvelt céltáblája lett az építkezés a fotósoknak, és számára vette a közvélemény nagy része is a balul sikerült vállalkozást. Különösen akkor kezdtek el sokat beszélni, amikor

a lakásszövetkezeti tagságot feláron adták-pették. Amíg állt az építkezés, egy-egy leendő lakás leendő tulajdonosának a személye gyakran háromszor is gazdát cserélt. A városi tanács 1980-ban Rác Kálmán nevezte ki hatósági megbízottként az építkezéshez. Igaz, ezzel a munka nem kezdődött meg, mert az agilis, szimpatikus fiatalember nem talált kivitelezőt. A vállalatok a hírhedt építkezésbe talán nem mertek belekezdeni, illetve nem akarták folytatni. Végül a MESZÖV segített, mert tagszövetkezetét, a Vasutas Ifjúsági Lakásepítő és Fenntartó Szövetkezetet megnyerte az ügynek, és Rác Kálmán ambíciójával kisvállalkozássá alakult át ez az „egyesület”. Az építőtársaság alaposan feltutálták, ma már évente 40—50 lakást tető alá hoznak Szegeden, sőt, a Belváros üres telkeinek beépítésénél is, egyre nagyobb szerephez jutnak. A kőműveskalapácsok 1981-ben újra kopogni kezdtek a Rózsa Ferenc sugárút 13—15. szám alatt. És alig telt el két év az első malterkeveréstől, amikor most arról számolhatunk be, hogy a lakások egy részébe a napokban beköltözhetnek a boldog, vagy boldogtalan tulajdonosok. Igaz, az eredeti 30 alapítóból csak 5 maradt türelmes, s tudta kívánni a közel tíz évet. Ennyi idő kellett, hogy Tarián vad az Északi városrész beépüljön — hogy az áranyokat érzékeltezzük. Az ár felszokott, az induló négyzetméterenkénti hat-ezer forintos tarifa 9500 forintra emelkedett. Ám végül is ez a lakásszövetkezés, ami egy felelőtlen

társasház-építkezésből nőtt ki, sok tanulsággal szolgál. Például: ha összeállnak az emberek, olyan szervezeti formát keressenek, ami garantálja, hogy az építők között korrekció viszonyok alakuljanak ki, biztosítva legyen a pénzügyi elszámolás is. Időközben az is kiderült, nem feltétlenül jó, ha minden építkezésre külön szövetkezet alakul — a már meglévőket hasznosítani tudják tapasztalataikat. Így tett a Vasutas is. Nem lehet szó nélkül hagyni és ismételtelen felpanaszolni, a felelőtlenség emberi sorsokat tesz tönkre. Képzeliük csak el, évekken keresztül hány ember hajtotta le a fejét keserűséggel valamelyik alberletben, mert tudta, látta, jövőre se lesz otthona. A gyerekek, akik a romkertben sokáig indiános-dit játszottak, most bizton megcsodálják a szép házat. Legfeljebb nosztalgiajuk támad, milyen szépen teltek azok az évek. Persze, nem igazán keserűnek — közben már felnőttek. Halász Miklós

Hogy megfelelő munkát vállalhassanak ... A rokkantság elbírálásának elvei, formái

Az Egészségügyi Minisztériumban megkezdtek a komplex rehabilitációs rendszer tervének kidolgozását. A Minisztertanács nemrég hozott határozata szerint a Pénzügyminisztériummal, a SZOT-tal, valamint más állami, tömeg- és társadalmi szervezetekkel együtt korszerűsítik a rokkantság elbírálásának elveit, formáit. E munka során a szakemberek figyelembe veszik mind a hazai, mind a külföldi tapasztalatokat. Előiránvazzák többek között a rehabilitációs bizottságok hatáskörének bővítését, azt, hogy azok szakvéleményt mondjanak az érintett dolgozók munkaképességének várható alakulásáról, foglalkoztathatóságának feltételeiről már az orvosi rehabilitáció időszakában. Így elősegítik, hogy a megváltozott munkaképességűek mielőbb egészségi állapotuknak megfelelő munkát vállalhassanak. Előreláthatóan a következő év végéig készítenek el a komplex rehabilitációs rendszerének tervét, amelyet a Minisztertanács elé terjesztenek. E rendszernek megfelelően módosítják majd a társadalombiztosítási

si jogszabályokat, a keresetkiegészítés, a vállalati pénzügyi kedvezmények rendszerét. A minisztertanács határozat más pontjait már teljesítették: július 1-től a mezőgazdasági termelőszövetkezetek tagjai ugyanazokban a rehabilitációs kedvezményekben részesülnek, mint amilyenekben a vállalati dolgozók, vagyis jövedelemkiegészítést, átmeneti és rendszeres szociális járadékot kaphatnak. Elkészült a jelenleginél pontosabb, részletesebb információrendszer, amelyet a következő év januárjától alkalmaznak a rehabilitáció nyilvántartására és statisztikai elemzésére. (MTI)

Nemzetközi ifjúsági békeszeminárium

Ifjúsági békeszemináriumot rendezett a KISZ Hajdú-Bihar megyei bizottsága kedden a debreceni Kólcsey Ferenc Művelődési Központban. A tanácskozáson a megye ifjúsági vezetőin kívül részt vettek Hajdú-Bihar bulgáriai, csehszlovákiai, lengyelországi, az NDK- és a szovjetunióbeli testvérterületei küldöttségeinek tagjai, akik két hetet töltenek a KISZ hajdúszoboszlói politikai képzési központjában. (MTI)

Továbbképzés a FAO megbízásából Haltenyésztők tizenhat országból Szarvason

Tizenhat afrikai, ázsiai, dományos kutatóhálózatnak, közép- és dél-amerikai fejlődő ország, húsz halászati szakembere vesz részt a szarvasi Haltenyésztési Kutató Intézetben kedden kezdődött, s a hónap végéig tartó továbbképzésén. Az intézet mint a FAO egyik kutató, és oktatóközpontja kapott megbízást a nemzetközi tanfolyam megszervezésére. A hallgatót ezt megelőzően elméleti előadásokat halgattak. Szarvason pedig a haltenyésztés létesítményeinek tervezési, üzemeltetési gyakorlatával ismerkednek. A HAKI az év elején lett tagja a FAO halászati tu-

Kazal- és erdőtüzek

Ismételten bebizonyosodott, hogy a száraz időjárás és az emberi gondatlanság fokozott tűzveszélyt jelent; Augusztus első napján is számos mezőgazdasági és erdőtüzhöz riasztották a tűzoltókat. Za'la megyében, a szentgyörgyvölgyi Új élet Mgtsz központi majorjában például háromszáz-ötezer forint kárt okozott az 1500 mázsás árpaszalma és a 400 mázsás szénakazal tüze. Hatmillió

forintnyi értéket viszont sikerült megmenteni. Vas megyében Kenyeri és Vönöck között egy tízhektáros fenyőerdőben keletkezett tűz. Veszélybe került egy juhok is, amelyből a 28 juhot és 35 sertést sikerült kimenteni. Az oltásban 79 tűzoltó, 140 honvéd és 30 erdészeti dolgozó, valamint 18 különböző tüztöltő gépjármű és 25 vízzel szállító gépjármű vett részt. A keletkezés okát és a kárérték nagyságát szakértők vizsgálják.